p. Cjotkow?

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 29 XII, 1941
popołudniowy.

I

Dotyczące Polski

BUKARESZT po ukraińsku, 28 XII, g.20.00
Zostało podane do wiadomości publicznej w Gen. Gub., że jest przeprowadzana rekrutacja techników, mechaników, rolników wszelkiego rodzaju do pracy na lewobrzeżnej Ukrainie. Osoby zainteresowane powinny złożyć wraz z życiorysem podanie w języku niemieckim na ręce administracji ogólnej. Do podania również załączyć należy zaświadczenie, wystawione przez U.D.K./ Ukraiński Dopomogowy Komitet/.

"RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku, 28 XII, g.18.55
Porażki niemieckie w Związku Radzieckim wycisnęły swoje piętno na niemieckiej działalnosci dyplomatycznej. Nikt z Niemców nie wierzy w jakiś głos wewnętrzny Hitlera i dlatego Hitler bez wyniku szukał człowieka na miejsce gen. Brauchitscha. Chcąc poprawić bardzo złe wrażenie, jakie wywarł fakt porażek niemieckiej armji, Hitler zwrócił swoje oczy na Hiszpanję i Turcję. Naprożno Hitler probował spowodować Hiszpanję, by wypowiedziała wojnę Stanom i Anglji. Hiszpanja jest ostrożna i chociaż podpisała pakt berliński, to jednak wojny z potężnymi państwami ryzykować nie chce. Wzmógł się nacisk na Turcję: niemieckie wojska są gromadzone nad granicą turecką, a Bułgarja mobilizuje wojska. Prezydent Roosevelt wyraźnie oświadczył, że uważa Turcję za zagrożoną. "W świecie wolności" wszyscy są już przekonani o niechybnym pogromie Hitlera i w Waszyngtonie już toczą się narady w sprawie porządku światowego po ostatecznym rozgromieniu hitleryzmu. Zapoczątkowaniem tych rozmów jest deklaracja polsko-sowiecka podpisana przez Stalina i gen. Sikorskiego. Już dzisiaj nie ulega żadnej wątpliwości, że to Związek Radziecki zapoczątkował zwycięstwo nad Niemcami i udział Związku Radzieckiego w tej wojnie jest gwarancją, iż nie skończy się ona wcześniej niż Hitler nie zostanie zniszczony. Nie ulega żadnej wątpliwości, że wszystkie narody powinny pomóc w niszczeniu Hitlera i pozycja wyczekująca byłaby zbrodnią.

KAIR po polsku, 28 XII, g.17.00
Feljeton o powstaniu teatru wojskowe w Brygadzie Karpackiej. Żołnierze po ćwiczeniach postanowili "wyciągnąć artystów, którzy pochowali się w mundury" i w ten sposób zaczęto gromadzić zespół i rozpoczęto próby. Pierwsze próby odbywały się w ruinach starego zamku Krzyżowców.

BELGRAD po ukraińsku, 28 XII, g.10.45
Historja książki ukraińskiej jest ściśle związana z losem politycznym narodu ukraińskiego. Okres rozkwitu politycznego Ukraińców był równocześnie okresem rozkwitu książki. W okresie pierwszym tego rozkwitu Jarosław Mądry zakłada bibljotekę w Kijowie, a o wysokim poziomie kultury ukraińskiej tego okresu świadczy "Słowo o pułku Igoria". Pamiętniki tych czasów nie zachowały się w miejscu gdzie były napisane, lecz na północy - w Pskowie i Nowgorodzie Wielkim. Okoliczność ta tłumaczy się walką, którą naród ukraiński musiał prowadzić z czynnikami anty-europejskimi. O zaciętości tej walki świadczy to, że nawet nie pozostało śladu z niektórych miast ukraińskich. Już w XII stuleciu Moskwa zaczyna rabować Ukrainę. Andrzej Bogolubski wywozi wszystko co się da z Kijowa do Włodzimierza nad Klaźmą. Z powodu najazdu Tatarów kultura ukraińska szuka schronienia dalej na zachód, w Galicji i na Wołyniu, lecz nie na długo, gdyż Polacy wywozili księgozbiory do Polski. Po okresie swego upadku w wiekach średnich książka ukraińska odrodziła się w Galicji: w r. 1574 powstaje we Lwowie pierwsza drukarnia ukraińska, a w r. 1581 - w Ostrogu. Kijów w tym okresie znajdował się pod obcymi wpływami. Rozkwit ukraińskiego rycerstwa pod kierownictwem hetmana Konaszewicza-Sahajdacznego spowodował sprzyjające warunki dla założenia w Kijowie w r.1617 drukarni, która wydała więcej książek w ciągu kilku lat, niż w ciągu kilkudziesięciu lat wydano ich w Galicji. W miarę wzrostu wpływów moskiewskich

na Ukrainie książka ukraińska zaczyna coraz rzadziej się ukazywać. Faworyzowany przez Piotra Wielkiego Mienszykow spalił po zdobyciu Baturyna bibljotekę Mazepy, która składała się w znacznej mierze z książek łacińskich i niemieckich, co jest dowodem wpływu zachodniej kultury na kulturę ukraińską. Zwalczając kulturę ukraińską, Moskwa posługiwała się temi samemi metodami, co później bolszewicy i zniszczyła ustrój polityczny Ukrainy, lecz nie mogła zabić ducha ukraińskiego. W wieku XIX następuje odrodzenie książki ukraińskiej. Powstaje Eneida Kotlarewskiego na Ukrainie wschodniej, a w Galicji Rusałka. Szewczenko tworzy Kobzara. Rozwój kultury ukraińskiej zaczął niepokoić Moskwę, to też w r.1876 został wydany dekret, zabraniający drukowania książek w języku ukraińskim. Prześladowania te zmusiły Ukraińców przenieść ośrodek kultury do Galicji, skąd były dostarcza książki potajemnie do Ukrainy rosyjskiej. W r. 1917 los uśmiechnął się do Ukraińców i rozwój książki ukraińskiej osiąga najwyższe wyniki: w ciągu kilku lat zostało wydane więcej książek, niż za cały okres poprzedni. Do r. 1931 bolszewicy prowadzą na swoim terenie politykę t. zw. ukrainizacji, a następnie gwałtownymi środkami zaczynają niszczyć życie i książkę ukraińską. Nie lepiej działo się i w zaborze polskim; zamknięto tam "Proświtę", władze utrudniały rozpowszechnianie książek, poczta nie dostarczała druków ukraińskich, tak, iż musiano rozpowszechniać książki własnymi środkami - na wozach. Po okupacji Galicji przez bolszewików zaczęli oni niszczyć książki ukraińskie, lecz tak samo nie zniszczyli, jak swego czasu Moskwa, ducha narodu ukraińskiego. Po wypędzeniu bolszewików z Galicji zostało utworzone w Krakowie wydawnictwo które pracuje bardzo aktywnie i wydało już szereg książek. W Kijowie zaś powstała już Akademja Nauk, która stała się ośrodkiem kultury ukraińskiej. Zaczął się dla ukraińskiej książki na szerokich przestworzach Ukrainy pomyślny okres rozwoju.

RZYM po rosyjsku, 28 XII, g.15,15
Radość Białorusinów z wyzwolenia z niewoli bolszewickiej i wdzięczność dla niemieckiej armji nie ma granic. Bolszewicy tępili bezlitośnie księży i inteligencję białoruską, a gdy tej zabrakło, a ludność Białoruska nie przestawała myśleć o własnej niepodległości - wtedy bolszewicy zabrali się do niszczenia chłopa białoruskiego, aby w ten sposób wytępić wszystko, co pamiętało inne czasy. Jednak nie udało się bolszewikom wytępić poczucia odrębności narodowej Białorusinów, gdyż tradycja walk o wolność sięga zamierzchłych czasów - okresu walk z Tatarami. Wreszcie doczekali się Białorusini chwili wolności i mogą teraz myśleć o własnej gospodarce samorządowej i swobodnym wyznawaniu wiary swoich przodków.

II

Ogólne.

RZYM po ukraińsku, 28 XII, g.18.15
Przemówienie Churchilla w Waszyngtonie było jednym z najbardziej pesymistycznych. Amerykanie i Anglicy myślą o 10-cio-letniej wojnie na Pacyfiku. Jeńcy sowieccy opowiadają, że Stalin w pewnym okresie walk pod Moskwą kazał spalić wszystkie miejscowości, leżące za Moskwą. W wyniku tego zarządzenia tysiące ludzi znajduje się bez dachu nad głową i bez żadnego zaopatrzenia. Kolumnom, dowożącym prowiant na front, nie wolno było pomagać żebrzącej ludności. Gdyby wojska sowieckie wykonały ściśle zarządzenie Stalina, to przestrzeń na 400 km byłaby całkowitą pustką.

RZYM po rosyjsku, 28 XII, g.16.15
W bułgarskim czasopiśmie Zoria ukazał się artykuł gen. Pawłowa na temat położenia wojennego na froncie wschodnim. Autor niedawno zwiedzał ten front i twierdzi, że od początku Niemcy w kampanji sowieckiej zdążali do 2 celów: do zniszczenia armji sowieckiej i do obalenia ustroju sowieckiego. Po osiągnięciu swego pierwszego celu, Niemcy przystąpili do ostatniej fazy tej wojny - do zniszczenia bolszewizmu. Okres zimowy nie sprzyja operacjom wojennym i nie należy ich się spodziewać na froncie wschodnim. Historja poucza, że dotychczas żadna wielka wojna nie zakończyła się w zimie.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 28 XII, g.21.30
W r. 1899 Amerykanie zajęli wyspy Filipińskie i stłumili miejscowy ruch niepodległościowy. Były stosowano najbardziej okrutne i brutalne środki terroru i represji: wyroki śmierci, więzienia i obozy koncentracyjne.

Jak widzimy , zastosowano tu zasady i technikę bolszewików: te same hasła demokracji i wolności i te same środki terroru. Nic zatem dziwnego , że Stany Zjednoczone są w sojuszu ze Związkiem Radzieckim. Są to objawy tego samego imperjalizmu żydowskiego, od którego Hitler pragnie uwolnić świat. Celem jego jest stworzenie Nowego Ładu, w którym słuszne aspiracje każdego narodu zostałyby zrealizowane.

Odezwa do Ukraińców, by nie słuchali agentów bolszewickich, namawiających do działania przeciwko Niemcom, gdyż bolszewicy są najgorszym wrogiem narodu ukraińskiego. Jednocześnie niech pamiętają Ukraińcy o obowiązku budowania nowej Ukrainy.

GENERAL ELECTRIC po francusku, 28 XII, g.19.10

W czasie wizyty Papena u Prezydenta republiki Tureckiej Inonu, prezydent zapytał jak należy tłumaczyć koncentracje wojsk niemieckich na Bałkanach. Papen odpowiedział, że wojska te znajdują się tam na odpoczynku.

Do Waszyngtonu przybyła argentyńska misja wojskowa. Koła amerykańskie uważają, że Argentyna pragnie zacieśnić współpracę przeciwko państwom Osi.

Ostatnio Stany wysłały do Anglji przeszło miljon tonn artykułów żywnościowych. Stany zawczasu przystąpiły do gromadzenia żywności dla zaopatrzenia głodującej Europy po wojnie. Warto przypomnieć, że Stany w okresie lat 1914-1924 wysłały do Europy 33 miljony tonn żywności, przeznaczonej dla krajów, które ucierpiały z powodu działań wojennych.

Amerykański dziennikarz Fletcher , który pozostawał do ostatniego czasu korespondentem pism amerykańskich w Japonji, opublikował książkę pt. Wyspa Wulkaniczna. Autor twierdzi , że wojna w Chinach wyczerpała Japonję, która znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji gospodarczej: ludność głoduje i brak zdrowych podstaw życia gospodarczego. W życiu politycznym dominującą rolę odgrywa partja narodowa, zbliżona bardzo do faszyzmu, a istniejąca pod nazwą:Zrzeszenie Wielkiej Japonji. Podobnie jak w krajach Osi, rząd kontroluje całe życie publiczne, niema swobody słowa, pracy, zebrań.

K.IA po polsku, 28 XII, g.17.10

Berlin polecił gen. Rommelowi stawiać opór za wszelką cenę. Oznacza to, że Niemcy przygotowują nowe operacje wojenne, zmierzające do ratowania bądź Libji, bądź armji włosko-niemieckiej w Libji.

Władze sowieckie rozpoczęły żywą akcję przygotowawczą na Dalekim Wschodzie w zakresie gospodarczo obronnym.

MOSKWA po polsku 28 XII, g.20.15

Zwycięstwo Anglik w Libji ma bardzo duże znaczenie, zarówno strategiczne jak i moralne. Znaczenie moralne polega na rozproszeniu jeszcze raz mitu o niezwyciężoności armji niemieckiej.

IV

Z ostatniej chwili

NEW YORK NBC po angielsku, 29 XII, g.13.45

Wiadomości otrzymane przez korespondentów amerykańskich w Moskwie wskazują na to, że niebezpieczeństwo , grożące temu miastu, ostatecznie zostało zażegnane. Dalsze postępy wojsk sowieckich na południo-zachód od stolicy czynią wszelkie próby otoczenia Moskwy nieaktualnymi.

SAIGON po francusku, 29 XII, g.14.00

Japończycy zajęli dziś z rana główne miasto Sarawaku na północnym Borneo.- Prezydent Roosevelt zarządził poddanie kontroli rządowej wszelkich zagranicznych tranzakcyj finansowych.

MOSKWA po polsku, 29 XII, g.13.30

Na jednym z odcinków frontu w miejscowości, zdobytej przez wojska niemieckie znaleziono 30 trupów żołnierzy sowieckich. Jak się okazało, żołnierzy ci zostali wzięci do niewoli przez wojska niemieckie. Zapędzono ich do piwnicy i zabito, najwidoczniej wyłącznie po to, by żołnierze niemieccy mogli się ubrać w ich odzież i buty.